

150,000 premogarjev zastavkalo. - Položaj na Balkanu.

ZASTOPNIKI OPERATORJEV IN MAJNERJEV ZA PREPREČENJE STAVKE. — PREMOGOVNIKI, KI OBRAVTAJUJEJO LE Z MALIM ŠTEVILOM PREMOGARJEV NADALJUJEJO Z DELOM; VELIKE DRUŽBE SO OBRAVTAJUJEJO. — MAJNARJI IMAJO \$1,600,000 V BLAGAJNI ZA ODPOMOČ PO STAVKI PRIZADETIM.

Chicago, Ill., 31. marca. — Danes, ko je zadnji dan v veljavni takozvani jacksonvillska pogodba, po kateri delajo premogarni United Mine Workers, se sestanejo zastopniki operatorjev in premogarjev, na skupni konferenci, na kateri bodo napravili poslednji potkus za preprečitev stavke. Predsednik okrožja št. 12 U. M. W., Harry Fishwick, ki zastopa 72,000 organiziranih premogarjev v državi Illinois, je napravil načrt za novo mezdno pogodbo. Operatorji so dali razumeti, da so pripravljeni pogajati se na podlagi nižje mezdne lestvice, kakor pa je ta, ki je bila doslej v veljavi. Tudi predsednik obiskanih majnarjev, Lee Hall je priporočal operatorjem konferenco; dobil je odgovor, kakršnega so dali illinojski operatorji Fishwicku.

Operatorji vračajo vso krivdo na premogare. Unijski zastopniki pa dolžijo operatorjem, kajti premogariji so pri volji z delom nadaljevati po stari pogodbi.

V štirih državah so male premogarske družbe izjavile, da bodo nadaljevale z delom po stari pogodbi. Velike družbe, so pa, kakor je že bilo poročano, svoje delavce obvestile, da bodo z delom prenehale za nedolgo čas.

Pittsburgh Coal kompanija, ki je največja v državi, dela že dalje čase z neunijskimi premogariji, zdaj je izjavila, da se bo še nadalje držala neunijskih pravil.

United Mine Workers imajo nad \$1,600,000 v skladu za odpomoč po stavki prizadetim premogarijem.

Chicago, Ill., 1. aprila. — Stavke ni bilo mogoče preprečiti; operatorji so bili trdovratni; 150,000 premogarjev je zastavkalo. 190 majn zaprtih.

LITA BO DOBILA \$500,000 OD CHARLIJA.

Hollywood, Cal. — Charlie Chaplin in Lita sta poravnala spor na podlagi pol milijona dolarjev, katere bo komedijant plačal Liti. William K. Young, eden izmed številnih advokatov Lite, je pa izjavil, da je še daleč do sporazuma. Lita sama ne odgovarja na nobena vprašanja, pravi le, da so ji advokati svetovali, naj molči. Rekla je le to, da pod nobenem pogojem ne dovoli, da bi Charlie dobil katerega izmed obeh otrok, za katere hoče ona skrbeti sama.

Dunaj, Avstrija. — Alois Hollerer, je svojo ženo, s katero živi v prepiru, porinil preko nasipa 100 čevljev globoko, z namenom, da bi se je iznebil. Žena je pa zadobila le male praske, drugače je ostala nepoškodovana. Moža je sodišče oprostilo, ker ga je žena zagovarjala in ni hotela pričati zoper njega.

VOLIVCEM NA ZNANJE!

Podatki, ki bodo marsikateremu odprli oči. — Preberite in potem se odločite, koga boste volili. — Volite Deverja!

Antisaluska prohibicijska liga je naredila zapriseženo poročilo odboru senatorja Reeda, da je stalo trinajst milijonov dolarjev, da se je forsiral prohibicijski amendent, Volsteadovo postavo, in državno prohibicijsko postavo. Wheeler in Johnson, voditelja, sta se baje bahala, da se je rabil denar, da se je stvar spravilo skozi.

Prohibicionisti so javno oznanili leta 1915, da so se pogodili s Thompsonom.

Koliko so republikanci dobili iz teh trinajstih milijonov za zaprtje salonor in potem naročevali pogone, da se deželo posuši. In ista republikanska grupa ljudi, ki je forsirala prohibicijo nad to deželo, je tudi forsirala potom kongresa najnečestnejšo naseljniško postavo naših dežel, da je iz Slovanskih dežel omejeno priseljevanje. Odprli pa so na široko vrata Kanadi, Centralni in Južni Ameriki in Meksiki.

Isti republikanski kongres je volil, da se deportira ljudi, ki bi bili krivi, ali ki bi razžalili Volsteadovo postavo.

Vsi Thompsonovi suhi republikanski kongresniki, ki jih je on podpiral in pomagal pri izvolitvi, so volili za prohibicijo in za nečastno naseljniško postavo, ki insultira vsako pravično naseljniško postavo, ker daje prednost celo Meksikancem in južnim Amerikancem pred našim narodom.

Evans in drugi Kukulukarski voditelji si pripisujejo kredit za forsiranje prohibicijske in naseljniške postav.

Ta organizacija katere geslo je "America First" in katere je forsirala te neprijazne postavbe je bila podpirana od Thompsonovih kongresmanov in isti sedaj podpirajo njega. Kaj moremo potem pričakovati od njega? On in njegovi pristaši so rabili nas, radi bi nas rabili sedaj, kljub temu, da se niso držali svojih obljub.

Na drugi strani je pa sedanjí župan Dever svetoval Washingtonu, da se Volsteadova prohibicijska postavba odpokliče ter je obenem tudi protestiral zoper nečastno naseljniško postavbo, ki zabranjuje našim ljudem prihod v to deželo, dovoljuje pa južnim Amerikancem in Meksikancem, da prihajajo v tisočih. Pomislite vse to in potem bo vam lahko formirati svoje mnenje, da je najboljše, da se ponovno izvoli sedanjega župana Deverja. — Oglas.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

Agitirajmo

vsak dan, vsako uro in vsako minuto za "AMERIKANSKEGA SLOVENCENCA"! Pripovedujmo prijateljem in sosedom, o zanimivostih, ki jih čitamo v "AM. SLOVENCU"! Nagovarjajmo rojake, da se naročajo na "AMER. SLOVENCENCA"! Podpirajmo trgovce in obrtnike, ki oglašajo v "A. S."! Priporočajte in širite vsepovsod "AMER. SLOVENCENCA"!

PODROBNOSTI O EKSPLOZIJSKI NESREČI.

V Harrisburgu je vseh osem zasutih premogarjev prišlo ob življenje. — V Ehrenfeldu so se razen štirih vsi rešili.

Harrisburg, Ill. — Eksplozijska nesreča v premogovniku Saline County Coal korporacije, kakor je bilo že včeraj poročano, je zahtevala osem človeških žrtvev. Trupla, katere so bila tako nakažena, da jih ni bilo mogoče spoznati, so našli dve milji severno-vzhodno na dnu jame 9500 čevljev globoko.

Ehrenfeld, Pa. — Sprva se je mislilo, da ni rešitve za zasute premogare v tukajšnji majni, kjer so bili zasuti, ko je nastala eksplozija, kakor je bilo včeraj poročano. Sreča v nesreči je pa bila, da se je posrečilo pri drugem izhodu premogarijem rešiti na varno; le štirje so bili ubiti.

Po imenih sodeč, ni med ubitimi nobenega izmed naših rojakov. Razstrelba v Ehrenfeld premogovniku je bila tako silna, da so jo čutili deset milj daleč. V bližini je premogarska naselbina okrog 200 hiš, ki so se stresle, kakor ob najhujšem potresu.

FORD JE BIL NAPADEN.

Avtomobilskega magnata Forda sta dva neznanca nameravala prekućiti v reko, ko se je sam vozil z avtomobilom.

Detroit, Mich. — Kakor je že bilo včeraj na kratko poročano, se nahaja Henry Ford, avtomobilski magnat, ki je eden izmed najbogatejših mož na svetu, v bolnišnici, kjer se je podvrnil operaciji. Rečeno je bilo, da se je ponesrečil z avtom in zadobil notranje poškodbe. Nesreča se je pa zgodila tako-le: V nedeljo se je Ford vozil sam okrog z avtom, kakor navadno. Dva moža v velikem avtomobilu sta mu sledila in ga dohitela na mostu, ki pelje čez Rogue reko. Tam sta namenoma zadela v Fordovo karo, da bi jo prekućila v reko. Namera se jima ni popolnoma posrečila, Ford ni padel v vodo, temveč, se je z avtom prekućil preko 15 čevljev

ŽENSKA SENATORICA.

Slika nam predstavlja Mrs. Lauro Naplin iz Wisconsin, prvo žensko, ki zastopa mesto državnega senatorja, katero je zasedla po smrti svojega soproga.

KRIŽEM SVETA.

Chicago, Ill. — Mrs. Ana Hariš, ki ima trgovino na 2476 Clybourn Avenue, je naselila na limanice nekemu sleparju od katerega je kupila stroj za fabriciranje denarja. Slepar ji je pokazal, kako se z lahkoto delajo bankovci po \$10.00, zakar je žena odšla \$2900.

New York, N. Y. — Na deveti avenue so banditi, šest po številu, pri belem dnevu napadli dva kolektorja od Sheffield Farms Milk kompanije, vzeli so jima \$16,000 v gotovini in ček na \$975. Napadalcu so pobegnili.

Rangoon, Burma. — Domačini v severnem delu Burme, so napadli ekspedicijsko obstoječo iz treh Angležev, katere so usmrtili. Tukaj opravljajo težja dela le sužnji, kar pa hočejo Angleži odpraviti.

New Brunswick, N. J. — V hangarju na Hadley letalnem polju, kjer pristajajo poštna letala, je izbruhnil ogenj ko je eksplozivna peč, v kateri gori olje. Škoda je cenjena na \$300,000.

Los Angeles, Cal. — 26 letni D. Orrel, blagajničar tvrdke E. F. Hutton & Co., je s kompanijskim denarjem igral na borzi in zapravil \$224,000, predno so mu prišli na sled. Nepošteni uradnik je poročen.

Chicago, Ill. — Ogenj je izbruhnil v kavarni na 338 E. 35. cesti, kjer je povzročil škodo \$50,000. Kako je ogenj nastal, ni znano. Gorelo je tudi v šest nadstropnem Richardson poslopju, kjer je škoda cenjena na \$20,000.

visokega nasipa ob reki. Ford je ležal tam nekaj časa v nezavesti med tem je tudi deževalo. Ko je prišel k zavesti, se je s težavo priplazil do neke hiše, od kodar je telefonično obvestil svojo ženo.

Kdo sta bila napadalec, nihče ne ve. Ford je zadobil notranje poškodbe, ki pa niso nevarne.

Your message

can be sent to thousands and thousands of people of Slovenian nationality through AMERIKANSKI SLOVENEK which is read by more than 50,000 people every day. This is a great advantage to dealers and merchants. Tell people through "AMERIKANSKI SLOVENEK" what you have to sell. Advertise in "AMERIKANSKI SLOVENEK"!

TIRANSKI PAKT NEVAREN MIRU NA BALKANU.

Fan Noli pravi, da pomeni albansko - italijanska zveza, napad na Albanijo od strani Italije; nakar bi bila ogrožena Jugoslavija.

Pariz, Francija. — Škof Fan Noli, bivši albanski predsednik, katerega je albanski diktator Ahmed Zogu izgnal iz Albanije pravi, da je Italija, s tem ko je podpisala pakt z Albanijo, isto dobila pod svojo kontrolo, to pomeni toliko, kakor začetek italijanske ekspanzije na Balkanu, iz česar lahko nastane vojna, katero bosta imela na vesti Mussolini in njegov prijatelj sir Austen Chamberlain, ki ga podpira. Fašistovski imperializem se je zdaj vgnevil v Albanijo, od tukaj se bo pa razširil na Jugoslavijo. Tako pravi škof Noli.

Preiskava mednarodne komisije na albansko-jugoslovanski meji se ne bo vršila. Pač pa so velesile priporočale, da bi se določila stalna vojaška komisija, ki bi bila sestavljena iz enega francoskega, nemškega, jugoslovanskega in italijanskega častnika, ki bi nadzorovali albansko mejo. Jugoslavija je s tem zadovoljna in je ta predlog sprejela — dočim se Italija take komisije brani.

Iz Albanije poročajo, da se proti-italijanska agitacija še vedno širi. Da ima Italija slabo vest znači tudi to, ker se brani na vse mogoče načine, da bi se preiskava, če so italijanske vesti, da se Jugoslavija pripravljala za napad na Albanijo resnične, ne bi vršila. Na tozadnji predlog od jugoslovanskega zunanjega ministra, Italija niti ne odgovori.

Italijanski listi trdijo, da bo v Albaniji gotovo izbruhnila revolucija, na katero hujska Jugoslavija. Poročilo tudi pravi, da se komitaši v okolici Drača pripravljajo na vojno.

Madrid, Španija. — Dva španska letalca sta metala bombe na upornike Beni Arosu v Maroku. Prisiljena sta pa bila spustiti se na zemljo, kjer so ju domačini ujeli.

New York, N. Y. — V Ritz-Carlton hotelu so tatovi ukradli iz stanovanja Mrs. Dahlberg iz Chicago, dragoceno stvar v vrednosti \$75,000. Za tatovi ni nobenega sledu.

Iz neodrešene domovine.

SLOVENSKIM IN HRVATSKIM LISTOM SE NAPOVEDUJE SMRT. — SLOVENSKI DUHOVNICI TUDI V CERKVI NISO VARNI. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Slovanskemu tisku se napoveduje smrt. "Popolo di Trieste," ki se poživlja na Slovence, je lepo zaključil polemiko z nekim tržaškim slovanskim listom: Prijatelj, s svojo izjavo, da vaš list ni opozicionalen, prihajate prepozno. V Rimu je vprašanje tiska večeakutualno. Časopisje se bo razdelilo v priznani in nepriznani. Priznani časopisje bo nosilo v levem kotu zgoraj na naslovni strani liktorski znak. Slovanski tisk ne bo za priznanje prošil in bi ga tudi sicer ne dobil, torej se stavi v drugo kategorijo, v kategorijo nepriznanega tiska. "In ta kategorija mora izginiti; kajti režim se vedno hitreje čisti in je naravno, da ne bo mogel ostati pri življenju noben nepooblaščen tolmač tega ali onega dela prebivalstva. Ali je treba slovanskega lista? Ta bi moral biti v skladu s časom — fašistovski." "Popolo di Trieste" je že večkrat napadel slovansko časopisje, a še nikdar ni tako odkrito in gotovo pisal. To dokazuje, da se proti slovanskim in hrvaškim listom na Primorskem res nekaj snuje.

Napad na g. župnika Grašiča v cerkvi.

Ko je v beramski cerkvi župnik Grašič na pepelnico sredotrosil pepel vernikom ob obhajilni mizi, je nenadoma planil iz zakristije proti njemu neki mladenič z gorjačo v rokah. — Drugi verniki so mladeniču takoj iztrgali iz rok gorjačo in ga odvedli iz cerkve. Napadalec je sin bogatega posestnika Pavletiča iz Berma in je slaboumen. Radi slaboumnosti je bil odpuščen tudi od vojakov. Vsi farani so se veselili, da je župnik srečno ušel napadu, ki bi lahko imel usodne posledice. Saj je g. župnik Grašič splošno priljubljen pri Slovanih in Italijanih.

Res vzorna šola.

Ponovno se je že pisalo, da prihaja na Primorsko najslabši učiteljski material iz Italije, da nadomesti izgnane slovenske in hrvaške učitelje. To je nedavno priznal tudi "Piccolo," ki je enkrat odkrito povedal, da se na Primorsko pošilja za kazni taki učitelji, ki so se v Italiji izkazali za ne sposobne v vsakem oziru. Opeptovano se je že poudarjalo, da mnogo teh ljudi tudi moralno je popolnoma izkvarjenih. Zato našo trditve imamo danes nov dokaz: Italijanski učitelj v Bazovici je naročil otrokom, naj pridejo na pust v šolo našejleni! Otroci so seveda radi ubogali.

Dr. Aleksij Rojic umrl.

Položili so v grob na pokopališču pri Sv. Lovrencu v Zaloščah pri Dornbergu velikega dobrotnika goriškega ljudstva, dr. Aleksija Rojica, zdravnika v Gorici. — Aleksij počiva poleg svojega brata Ferdinanda. Kje najdeš kmeta na Vipav-

skem, ki bi ne bil deležen dobrot teh bratov zdravnikov? Ferdinand se je zadovoljil z Zaloščanci; tam je zdravil svoje rojake povečini popolnoma zastoni. Aleksij si je želel višje. Svoje zdravniško znanje si je izpolnil na najslavnejših klinikah v Evropi. V Gorici je bil znan kot najboljši zdravnik. A pri vsej svoji slavi je ostal do bri Vipavec. Udeležoval se je tudi politično. Bil je deželni poslanec slovenske ljudske stranke. Potegnil se je v prvi vrsti za slovenske šole v Gorici. — Zaloščani so mu priredili lep pogreb. Pokojnik je dočkal visoko starost 82 let.

Kratek proces.

Podestati so si izmislili zelo enostaven proces za italijanizacijo primorskih Slovanov. — Napišimo vsakemu občanaru v dokumente, ki mu jih izdamo, da je italijanske narodnosti in končano bo, in addio! In res. V Opatjem selu in v Ajdovščini izdajajo podestati osebne legitimacije, ki jih predpisuje italijanski policijski red; na legitimaciji napišejo vsakomur: "di nazionalità italiana" (italijanske narodnosti). Povedati je treba, da ne gre morda za vprašanje državljanstva, ampak za vprašanje narodnosti, ker nimajo legitimacije v inozemstvu nikake veljave.

Pust v Trstu

je potekel silno klavirno. Tega ni bilo krivo samo slabo vreme; življenske razmere so danes v Trstu take, da se Tržačanom ne ljubi uganjati pusta. Ko ti gospodar poviša najemnino za 200% ne boš mislil na pusta. — Zrelim ljudem pust ni šel po glavi. Žalostno pa je, da starši pustijo, da mladina, pravzaprav otroci, toliko bolj norijo. Ako si koga videl maskiranega, je bil to gotovo otrok. Pa še starši sami vodijo take pagliazze po mestu!

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd. Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 Din	\$ 18.60
2,500 Din	\$ 46.25
5,000 Din	\$ 92.00
10,000 Din	\$ 183.00

100 lir	\$ 5.20
200 lir	\$ 10.10
500 lir	\$ 24.25
1000 lir	\$ 47.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poštnina je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejememo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČESARK

455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Telefon: Canal 0098.

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$5.30	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto 6.00	For one year 6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu je čas do četrta dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR:—Številka poleg Vašega naslova na listu znači, da kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Dr. Čampa:

Današnja Švica.

Prebivalstva ima Švica približno tri in pol milijona, skoro dve tretjini tvorijo Nemci, tretjino Francozi, kakih 50,000 je Italijanov. V verskem oziru ima večino reformirane cerkev, katoliki so krog 40 odstotkov. Ker so bili v zgodovini posamezni kantoni državice zase, so se danes razmere v njih po kantoni različne. Mestni kantoni so člani reformirane, Švic, Uri, Unterwalden, Luzern, Wallis in Freiburg pa katoliške cerkve. Švicarska zveza nima na religijo nobene ingerence, pač pa ima zvezna ustava gotove izjemne določbe v škodo katolikov. Od reformacije je bila Švica razdeljena v dva verska tabora in od 1500 do 1847 beleži država le notranje verske vojne. 1847 so bili katoliki premagani, ustava jim je bila vsiljena; nemški kulturni boj je našel tudi v Švici krepak odmev. Ze ustava leta 1847 je vsebovala določbe proti jezuitom, nova ustava 1874 je izjemne določbe še poostriila. Poleg jezuitov je prepovedala ustanavljanje samostanov sploh, sekularizirala zakonsko življenje, izročila pokopališča občinam, odpravila nunciature in pretrgala zveze z Vatikanom ter napravila spremembo škofij odvisno od zvezne pritrditve. Te določbe veljajo še sedaj; morda bi se dala ustava spremeniti neposredno po vojni, ko je splošno mišljenje bilo bolj naklonjeno vzajemnosti in strpljivosti. Katoliki so ugodni trenutek zamudili. Sedaj je sprememba izključena. Uvedla se je zopet nunciatura, vzpostavile zveze z Vatikanom. Razlog je predvsem v tem, ker je Švica kot nevtralna dežela imela med vojno mnogo skupnega z Vatikanom v mirovni in drugih humanitarnih akcijah. Prvi nuncij je bil Maglione, sedaj v Parizu; njegov naslednik v Švici je Di Maria. Cerkveno razmerje urejujejo kantoni sami. Spletenost z državo je močnejša pri reformiranih; katoliška cerkev je prostejša. Skupno imajo katoliki pet škofij, ki so vse podrejene neposredno Vatikanu. Ločitev cerkve od države je izvedena v kantoni Basel-mesto in Zenevi.

Švica ima v celoti 7 univerz, med temi katoliško v Freiburgu, ustanovljeno leta 1890. Benediktinski samostani imajo svoje srednje šole in cvetoča učiteljska. Glede verskega pouka določa zvezna ustava samo, da se ne sme žaliti verski čuti, podrobno ureditev prepušča kantonom. Švicarske katoliške organizacije so slične nemškim; glavna finančna moč je v rokah nasprotnikov. Lokalni tisk katolikov je dober. Ker vodi vsak kanton, 22 in 3 po številu, svojo posebno politiko, je razumljivo, da je mali tisk številčen. Katoliška stranka sama razpolaga s circa 150 listi, med katerimi sta najpomembnejša "Neue Zürcher Nachrichten" in "Vaterland" v Luzernu. — Osrednjih organov švicarsko politično življenje ne pozna. Ni tudi glavnega mesta, ker Bern je le sedež zvezne vlade.

O političnih strankah bi se dalo kratko tole povedati: Od leta 1848 do 1918 je vladala liberalno-radikalna večina. Zakonodajno je prikojila po svoje, v kolikor ji ljudsko glasovanje ni prekrizalo računov. Propore leta 1918 ji je mnogo škodilo. Druga stranka do leta 1925 je bila katoliška konservativna, ki ima v svojem okrilju posebno krščansko-socialno stranko. Volitve leta 1925 so potisnile socialiste na drugo, katolike pa na tretje mesto. Zvezni predsednik Motta je katolik. Moč konservativcev se je dvignila s tem, ker jih liberalci rabijo proti socialistom. Narodnostnih bojev Švica ne pozna. Zvezni svet se voli na tri leta; lahko demisionira, ni mu pa treba. Kontinentalnega koaliranja Švicarji ne poznajo. Parlament ima dovolj moči, ljudstvo pa pravico iniciative in referendumu. Zenske imajo volivno pravico le v gotovih kantoni glede verskih zadev. V zveznem svetu imajo liberalci pet, katoliki pa dva zastopnika. Kdor je izvoljen, se odpove vsaki strankarski funkciji. Obstojajo še druge, a malo pomembne stranke. Pristaštvo se deduje od dedov in pradedov na otro-

ke že v ljudski šoli.

Politični problemi so tudi v Švici borba za in proti centralizmu, katerega pospešujejo i v Švici liberalci, proti kateremu pa se bojujejo katoliki in ne-Nemci. Denar, armada in privatno pravo je enotno; za kazensko in procesno pravo se pripravljata unitarizacija. Edinost ni mogoča v vprašanju smrtni kazni in kaznovanja verskih deliktov. Gospodarsko se lahko reče, da vlada predvojno stanje z naraščajočo industrializacijo.

ODMEVI IZ MISIJONSKIH DNI.

Cleveland-Collinwood, O.

Kakor znano, smo imeli od 6. do 13. marca sv. misijon, katerega je vodil Rev. Wenzel Sholar iz reda benediktincev. Skozi celi teden so romale trume vernikov k raznim pobožnostim. Priznati se mora, da so bili med zbranimi verniki tudi taki, kateri so že pred dolgimi leti opustili vsako vero in cerkev, toda sv. misijon jih je privabil nazaj v naročje matere sv. cerkve. Vsa čast vsem onim, ki so uporabili priliko sv. misijona v blag in plemenit namen; razvideli so končno, da so prilizjena hvalisanja brezverskih kolovodij in njih objube samo puhle fraze, ki čez noč izginejo kot kafa, in da samo v veri je resnica. Naša cerkev je bila vedno natlačena do zadnjega kotečka, a še so silile nepreštete množice, da bi se vrinile vsaj toliko, da bi mogle vjeti vsaj par besed slavnega govornika.

Iz tega je razvidno, kako zelo potrebno je povečanje naše cerkve. Med govorom je bilo kljub veliki množici vse tiho kot v grobu, slišale so se razločno in čisto besede Rev. Sholarja, katerim so verniki z velikim pazljivostjo sledili. Rev. Sholar je vsem zbranim jasno predložil stališče človeka na zemlji; človek je ustvarjen po božji podobi in kot krona vsega stvarstva nadkriljuje vsa zemeljska bitja. Kako nizkotno je v tem primeru stališče brezvercev, ki se v svojem sovraštvu napram veri in Bogu, v svojem divjem fanatizmu napram svojemu bližnjemu, ponižujejo do živali, trdeč, da je človek izobražena žival, saj se je to tudi pokazalo v Zarkometu, da so gotovi ljudje dresirane živali; dostojni človek ne bi mogel ne samo smešiti, temveč tako debelo lagati, da se je bogove prodajalo po hišah po šest dolarjev. In to počenjajo ljudje, ki se v javnosti vedno nazivljejo "spoštovani naprednjaki."

Rev. Sholar je v svojih nadaljnjih govorih pojasnil, kakšne dolžnosti vežejo človeka k Bogu. Kako majhen je črv v primeri s človekom, ki stopi na njega in ga pohodi, kako majhen in neznaten črv je človek pred vsemogočnim vladarjem, kadar On stegne svojo roko v pravičnost. "Spoštovani naprednjaki" se kaj radi ponašajo in napihujejo v svoji ošabnosti, misleč, da jim nobeden

ne pride do grebena; pa Rev. Sholar nam je povedal resnično dogodbico, kako je priprosti kmetič zavezal jezike naprednjakim pobalinom. Govornik je pripovedoval približno sledeče: Nekega dne je prišel tirolski hribovec v gostilno znanega tirolskega mesta. Hribovec, stara korenina, si je naročil jedi in se pred jedjo lepo pokrižal in končal tudi v znamenju križa svoje obedovanje. Pri sosednji mizi so pa sedeli mestni naprednjaki škrici, ki so ves čas opazovali kmetiča in se mu posmehovali. Po obedu stopi eden teh gospodov k njemu in ga vpraša: "Ali pri vas vsi tako molijo in se pokrižajo pred jedjo in po jedi?" Kmetič odmaje na to vprašanje z glavom. Gospodič pa sili v njega: "Saj sem vedel, da pri vas ni vsi tako neumni kot si ti." — Kmetič mu pa odgovori: "Ne, ne, pri nas jih imamo nekaj v svinjaku in ti se pa nikdar ne pokrižajo." Naprednjaki gosposodič so na zadnje kmetove besede zavijali nosove ter se osramočeni pobrali iz gostilne. Priprosti kmet si je upal osramotiti mestne gizdaline in jih namazal s pristno tirolsko zavbo.

Kmalu, prekmalu je minil čas sv. misijona in prav milo se nam je storilo, ko je misijonar jemal od nas slovo. Marsikako oko se je porosilo pri slovesu in nepozabne nam bodo v srce segaajoče besede; polagal nam je na srce, da nas on nikdar ne bo pozabil, pa tudi mi ne smemo njega pozabiti, da ne bo kot lesena roka na križišču, ki kaže popotnikom pravo smer, da pridejo do cilja, a lesena roka se iz mesta nikdar ne gane.

Kakor pred 13 leti, ko je vodil Rev. Sholar prvi misijon v naši naselbini, tako tudi sedaj smo njemu od srca hvaležni za plemenito delo, ki ga je naredil tu med nami; prepričani smo, da njegove besede niso padle na kamenita tla, temveč da bodo iste obrodile stotere sadove. Njemu pa želimo božjega blagoslova in zopetnega povratka ob prihodnjem misijonu.

Karol Skebe.

DOPIS CHICAŠKEGA ROJAKA.

Chicago, Ill.

V našem trimilijonskem mestu so delavske razmere jako slabe. Prišel sem iz Michigana že pred letom dni, pa sem vsega skupaj delal komaj polovico časa. Zato ne svetujem prijateljem, ki mi pišejo, da bi sem-

kaj prišli, hoditi sem, dokler se kaj na boljše ne preobrne. Kadar bo kaj boljši obrat, Vas bom obvestil. Kajti sedaj delajo po tovarnah le starejši delalci. Novinci pa težko delo dobe. Po tovarnah ni sedaj nič posebnega. Najbolj pa sedaj obratujejo stavbeniki. V Chicagu se neprestano gradi nove hiše, stare podira in mesto njih postavlja nova poslopja. Tu se tam pa tam delo dobi, a delo je tako, da ni za vsakega. Prvič je nevarno, zlasti pri podiranju starih hiš, kjer sem sedaj jaz zaposlen, a ne mislim ostati dolgo. Drugič pa morajo delavci včasih vsak dan delati na drugem mestu, kjer jih pač potrebujejo kontraktorji. Za človeka, ki je navajen rudnika ali pa tovarne, da dela na enem mestu, to ni prijetno. Zato pa kontraktorjem povečini opravljajo ta dela črnci, Mehikanci in pa Italijani.

Drugače pa je društveno življenje v Chicagu. Zelo se mi dopade lep red pri cerkvi sv. Štefana. Očetje frančiškani, ki vodijo zadnja leta slovensko župnijo, zaslužijo resnično vso pohvalo. Kako imajo čikaški Slovenci lepo farno šolo! Pod šolo je dvorana za mladino, kjer ima svoje športne igre. Na vrhu pa prostrana dvorana, kjer se prireajo igre, društvene zabave itd. Vidi se, da so imeli čikaški Slovenci izvrstne voditelje, da se je vse to dogajalo.

Pozdravljam vse naročnike tega priljubljenega lista, ki je zadnje čase vedno bolj zanimiv. Toliko novic ne prinaša noben drugi list. Zato zaslužijo, da ga Slovenci širimo in podpiramo.

Petindvajsetletni naročnik.

TO IN ONO IZ ŽELEZNEGA OKROŽJA.

Gilbert, Minn.

Ne vem, kako je to, da iz naše naselbine ni skoro nobene- ga dopisa v našem dnevniku. Iz vseh naselbin je toliko zanimivih dopisov, od nas pa, kakor bi vse pomrlo. Rojaki, ki ste množni peresa, na noge in dopisujte.

Dne 25. marca ob 2. uri zjutraj je tukaj preminul previdni s sv. zakramenti Marko Mateković v starosti 76 let. Vzrok smrti je bila pljučnica, koga je spravila v 10 dneh boleznij v grob. Njegova pokojna žena je umrla pa pred 16 meseci. Pogreb se je vršil dne 28. marca dopoldne s sv. mašo za dušnico. Pokojni je se rodil leta 1851 v Radovicih na Dolenjskem. 45 let je živel v Ameriki. Nekaj let na Ely, To-verju in na Evelethu, 22 let pa na Gilbertu. Spadal je k društvu sv. Cirila in Metoda št. 59 KSKJ. na Evelethu. Bog naj mu da pebeški raj!

Koncem meseca majnika bomo imeli pri nas na Gilbertu sv. birmo. Otroke se je že začelo pripravljati s potrebnim podukom.

Omeniti moram tudi to, da sem tudi jaz prejel pismo iz stare domovine, da mi je tamkaj naglo umrl moj brat. Šel je v cerkev za božične praznike in opravil sv. spoved in prejel sv. obhajilo. Med potjo do-

mov gredoč pa ga je zadela kap. Pač srečna smrt. Obenem mi od doma tudi pišejo, da redno prejemajo Amer. Slovence, kateri se jim zelo dopade in ga vsi ljubijo, zato jim naročam še zanaprej.

Pozdravljam vse čitatelje širom Amerike, tebi, vrli list pa želim obilo uspeha!

Frank Ulčar.

NEKAJ PODATKOV GLEDE LETOŠNJIH ŽUPANSKIH VOLITEV.

Chicago, Ill.

Kakor je vsakemu volilcu znano, imamo letos tri kandidate, kateri se borijo za županski stolec in sicer: sedanji župan Wm. E. Dever (demokr.), Wm. Hale Thompson, prejšnji župan (rep.) in John Dill Robertson (independent).

Mnogokrat sem bil vprašan po rojaki, kako stališče zavzema posamezni kandidat proti prohibiciji. To vprašanje je sicer za nas delavec važno, vendar ne poglavitno, ker meni kot delavcu je na tem največ ležeče, pod katero administracijo bomo imeli največ dela in najboljšo prosperiteto za mesto Chicago. Vendar vam hočem stališče posameznega kandidata glede prohibicije na kratko obrisati.

Prejšnji župan Wm. Hale Thompson je edini kandidat, kateri se je jasno izrazil, da je 100% moker in proti prohibiciji, nadalje se je izrazil, da hoče vsakega policaj, kateri bo prestopil prag našega doma z vzrokom, ako imate kako pijančič v hiši in to brez postavnih pravil — takoj iz službe odlostiti. Big Bill je za to, da policija lovi morilce in roparje ter varuje otroke in ženske proti nasilnežem, ne pa stikati okoli hiš za pijačo.

Kako stališče zavzema sedanji župan proti prohibiciji, vam ni treba razlagati: imeli smo ga štiri leta in to dovolj dolgo, da smo ga spoznali, kako stališče on zavzema. John Dill Robertson je pa sploh tak suhač, da si ob sobotah še v kopel ne upa iti, se baje boji, da bi se zmocil, vsaj tako Big Bill poroča. Vendar to še ni zadosten vzrok, da volimo to ali ono stranko, zato je hočem tukaj navesti, zakaj naj vsak zaveden in napreden delavec pomisli, predno odda svoj glas temu ali onemu kandidatu. Wm. Hale Thompson je največ odgovoren in je največ delal v Washingtonu za to, da so se sladke sanje, katere je gojilo mesto Chicago zadnjih 50 let, uresničile, in to je Deep Waterway, kar pomeni, da bomo leta 1929 že lahko slišali piščalke parobrodov, kateri bodo pluli od New Orleansa do Chicago. Ko bomo privrat slišali piščalko parobroda, bo to prvo znamenje, da se je velikanski promet in največja prosperiteta za mesto Chicago odprla. Posledica tega bo, da bomo imeli najmanj od 5000 do 10 tisoč novih tovarn in vsaka tovarna bo rabila od 500 do 5000 delavcev; potem bo delo iskalo delavca, ne pa delavec delo. Wm. Hale Thompson je za delavca in za prosperiteto našega mesta.

Mr. Wm. Hale Thompson je nadalje obljubil ter se javno izrazil, da kakor hitro postane on župan, da hoče takoj s pomočjo mestnega zbora prekljucati nesramno postavbo glede Water Meter (instrument za merjenje vode), kajti dokazano je, da oni posestniki, kateri danes že rabijo Water meter sistem, plačujejo ogromne svote za isto in posledica tega je, da mora posestnik računati več za najemnino in pri tem je zopet delavec udarjen. Kakor časopisi poročajo, so hoteli to postavbo še pod Thompsonovo administracijo vpeljati in celo 2 milijona dolarjev so ponujali Thompsonu, da bi na to vplival, da bi se ta postavba za Water Meter vpeljala, a kakor hitro je Big Bill uvidel njih grde namene, je dotične gospode bacil ven iz pisarne. Mr. Thompson je zato, da se nobenega ne odira za vodo, katero stane nam Bog in narava brezplačno dala.

Ob času Thompsonove administracije je dobilo 35 tisoč mestnih delavcev povisjanje plače, a kljub temu je imela Thompsonova administracija skoraj 58 milijonov dolarjev manj stroškov na leto, kakor pa sedanja administracija. In kdo to plača? — Ti in jaz — delavec.

Ako bi hotel vse podrobnosti opisati, bi porabil polovico tega lista, vendar pa upam, da je danes delavec toliko izobražen, da voli tam, kjer bo dobil "his bread and butter."

Unijske organizacije so za Thompsona, to je dokaz, da je delavec za Big Billa in kot tak bo izvoljen po delavskem glasu. — Za napredek.

Leo Jurjovec.

ZAHVALA.

Canonsburgh, Pa.

Od 6. marca naprej sem bil hudo bolan. Zateklina v glavi. Hvala Bogu, zdaj sem precej boljši, toda ne še popolnoma. Pet dni sem bil pod nadzorstvom bolniške strežnice doma, ker ni bilo prostora v bolnišnici. Pri mojem tajniškem delu me nadomestuje predsednik društva Mr. Anton Beve ml., za kar se mu najlepše zahvaljujem. Zahvaljujem se tudi vsem članstvu za izkazano mi ljubezen, s katero so skrbeli zame. Posebno Mr. Anton Beve, ki je žrtvoval toliko časa, ko je hodil okrog zdravnikov, skrbel je zame kot za svojega očeta. Enaka hvala Mr. Frank Krulcu, Frank Kirnu, Anton Tomiču, Martinu Zagarju in vsem drugim! Bog plačaj!

Tukaj je zopet dokaz, kako člani katoliške jednote in katoliškega društva skrbijo za svoje sobrate v slučaju bolezni! Rojaki, pristopajte v katoliška društva! Pozdrav!

John Pelhan.

Neprijeten položaj. — Na lovu je videl Ožbovt jazbeca, ki je švignil v luknjo. Ožbovt je planil za njim ter segel z roko do rame v luknjo.

Navzoč lovec je hlastno vprašal: "Ali ga imas?"

Ožbovt z jokajočim glasom: "Ne, toda on ima mene!"

ATALA.

Fr. R. Chateaubriand.

POVEST.

Lovci.

Posebna usoda naju je pripeljala skupaj, moj dragi sin. V tebi vidim omikanega človeka, ki se je podivjal; ti pa vidiš v meni divjaka, ki ga je veliki duh, ne vem, s kakim namenom, hotel civilizirati. Nastopila sva pot življenja od dveh nasprotnih strani: ti si prišel, da se odpočiješ na mojem mestu, jaz pa sem se bil usedel na tvoje. Tako sva morala dobiti popolnoma različno naziranje o stvareh. Kateri izmed naju je pri tej menjavi več pridobil ali več izgubil? To vedo le bogovi, katerih tisti, ki najmanj ve, več ve kakor vsi ljudje skupaj.

Prihodnjega maja bo preteklo sedemkrat deset zim in še tri, kar me je rodila moja mati na bregovih Meschacebeja. —

Španci so se kmalu potem naselili ob zalivu Pensacola, toda noben belokozec še ni prebival v Louisiani. Komaj je bilo padlo listje sedemnajstkrat z dreves po mojem rojstvu, ko sem šel s svojim očetom, z bojevitim Utalisijem, proti Muskogulgom, močnemu rodu v Floridi.

Združili smo se s svojimi zavezniki Španci in prišlo je do bitke ob nekem pritoku reke Mobile. Areskuji in Manituji nam niso bili naklonjeni. Sovražniki so zmagali; moj oče je izgubil življenje; jaz sem bil dvakrat ranjen, ko sem ga branil. O, da bi bil takrat tudi jaz šel v deželo duhov! Umaknil bi se bil nesrečam, ki so me še čakale na zemlji. A duhovi so sklenili drugače: begunci so me vlekli s seboj do Sv. Avguština.

V tem mestu, ki so ga bili Španci nanovo sezidali, mi je pretila nevarnost, da me odvedo v rudokope v Mehiki, toda neki star

Kastiljanec Lopez mi je ponudil z ozirom na mojo mladost in preprostost zavetišče in me predstavil svoji sestri, s katero je skupaj živel kot samski človek.

Oba sta gojila proti meni največjeja čustva. Vzgajala sta me z veliko skrbjo. Dajala sta mi vsakovrstne učitelje. Toda ko sem preživel v Sv. Avguštinu 30 mesecev, mi je zamrzelo mestno življenje. Vidno sem hiral; včasih sem nepremično gledal po cele ure vrhove daljnih gozdov, včasih so me našli sedečega na bregu kake reke, v katero sem zalostno zrl. Slikal sem si v domišljiji gozdove, skozi katere so ti valovi tekli, in moje misli so bile popolnoma v oni samotji.

Ko se nisem več mogel ustavljati hrepenenju, da bi se vrnil v puščavo, sem stopil nekega jutra pred Lopeza, oblečen v obleko divjakov. V eni roki sem držal svoj lok in puščice, v drugi svojo evropsko obleko.

Podal sem jo svojemu blagemu dobrotniku, pred čigar noge sem ves v solzah padel. Psoval sem samega sebe pred njim, tožil sem samega sebe zaradi nehvalečnosti. "Toda nazadnje, o moj oče," sem mu rekel, "vidiš sam: jaz bi umrl, če ne začnem zopet indijanskega življenja."

Lopez se je zelo začudil in me je hotel odvrti od moje namere. Opozoril me je na nevarnosti, ki se jim izpostavljam, da namreč zopet padem v roke Muskogulgov. Toda ko je videl, da sem se odločil, da poziksum vse, se je razjokal, in ko me je objel, je rekel: "Pojdi, otrok prirode! Pridobi si ono neodvisnost človeka, katere te Lopez noče oropati. Če bi bil jaz mlajši, bi te sam spremljal v pustino, odkoder imam tudi prijetne spomine, in bi te pripeljal v naročje tvoje matere. Kadar boš v gozdovih, misli včasih na starega Španca, ki te je bil gostoljubno sprejel, in ne zabi, ljubiti

svojega bližnjega, saj je bila tudi prva izkušnja, ki si jo napravil s človeškim srecem, tej ljubezni v čast." Lopez je končal z molitvijo h krščanskemu Bogu, ki sem se ga jaz branil čistiti, in ihteč sva se ločila.

Kmalu sem bil za svojo nehvalečnost kaznovan. Moja neizkušnost me je v gozdu zapeljala in četa Muskogulgov in Siminolv me je ujela, kakor mi je Lopez pre- rokoval. Spoznali so me za Natšeza po moji obleki in po peresih, ki so mi krasila glavo. Zvezali so me, toda zaradi moje mladosti čisto lahko. Simigan, voditelj čete, je hotel vedeti moje ime; odgovoril sem mu: "Imenujem se Šakta, sin sem Utalisija, unuk Miskuja, ki so več kot sto skalpov vzeli muskogulskim junakom." Simigan mi je rekel: "Šakta, sin Utalisija, unuk Miskuja, veseli se: v veliki vasi boš sežgan." — "Dobro je," sem odvrnil in sem zapel smrtno pesem.

ŽENSKI SVET

Urejuje Mrs. Fannie Jazbec.

NAŠA RAŠT.

Chicago, Ill.

Zadnji teden sem poročala, da imamo za mesec marec tri nove podružnice. Poročajo je bilo, da ima podružnica št. 8 v Steelton, Pa., 13 članic. Danes pa moram to popraviti, da ima ta podružnica 18 članic ustanovnic. Naša glavna uradnica in predsednica podružnice št. 8 Mrs. Dorothy Dermeš, mi namreč poroča, da so pridobile še pet nadaljnjih članic steeltonske Slovenke; le tako naprej!

O podružnici št. 10, Collinwood, O., je pa bilo poročano, da ima 10 članic, toda koncem marca je ta podružnica štela že 21 članic ustanovnic. Predsednica podružnice, Mrs. Mary Glavan, mi je poslala nadaljnji Money order za \$8.25 kot pristopnina in mesečnina za 11 novih članic s sledečim pismom: "Z veseljem srcom Vam naznanjam, da smo dobile še nadaljnjih 11 članic v našo novo podružnico št. 10. Dne 24. marca smo imele prvi sestanek, ki se je prav lepo obnesel. Kakor je videti, bo šlo lepo naprej, ker ženske so zelo navdušene. Vsaka mi je obljubila, da bo do prihodnje seje dobila eno ali dve članici. Zelim in upam,

VPRAŠANJE GOSPODINJSKIH TEČAJEV.

Pozdravljene članice S.Z.Z. iz Amerike! Nad vse razveseljiva je vest, ki jo imam poročati danes v našem glasilu Amer. Slovincu. Prišlo mi je namreč na uho, da se članice S.Z.Z. št. 2 v Chicagi pripravljajo na ustanovitev gospodinj-skega tečaja.

Mislím, da mi ni potrebno posebej povdarjati, kolike važnosti in kako koristna in posnemanja vredna je ta ideja. S podukom v Amer. Slovincu se bo začelo kakor hitro bo vse potrebno urejeno in tudi odbor izvoljen. Med članicami vlada veliko zanimanje, kakor tudi upam, bo po drugih naselbinah. Podučevalo se bo v slovenskem, pa tudi v angleškem jeziku.

Drage mi članice! Nad vse hvalevredno in koristno je, da se organiziramo, da ustanavljamo podružnice, da se med seboj spoznavamo ter skupno

Iz krogov lokalnih podružnic.

ZENSKI ODMEVI IZ OHIO.

Barberton, O.

Cenjeno uredništvo S.Z.Z.! — Zelo sem vesela, ker se ženske tako lepo zanimajo za Zvezo. Kmalu bomo skupaj iz vseh krajev naše nove domovine. — Težko gre od kraja, kakor je z vsako novo stvarjo. Veliko je se krajev, kjer ni nobene, ki bi začela. Začetek je težak, potem gre že lažje naprej. Če ne bomo po počasi, a tudi počasi se daleč pride. Tudi pri nas v Barbertonu še nekatere le odlašajo. Dolžnost članice je, da se za take pobrigajo in grede k njim na dom ter jih nagovo-

da bo naša podružnica kmalu štela največ članic.

Na prvi seji smo izvolile sledeči odbor: Predsednica Mary Glavan; podpredsednica Mary Vilar; tajnica in blagajničarka Mary Sluga; zapisničarka Mary Babuder."

Zivele zavedne Slovenke v Collinwoodu! Tudi jaz upam in želim, da bi kmalo ta podružnica bila ena izmed najmočnejših.

Nekatere podružnice priporočajo, da bi se članice naročale na list Amerikanski Slovinc, ako ne že dnevnik, pa vsaj tednik, to je sobotno izdajo, ki je Glasilo Zveze. Zelo lepa ideja. Vprašala sem pri vodstvu lista radi tednika. Svetovali so, da bi podružnice naročale skozi glavni urad Zveze posamezne številke, ali pa za celo leto, sobotno izdajo za članice, ki želijo to številko. Cena vsake številke bi bila nekako 2c ter bi se moralo naročiti najmanj 10 izstisov, to pa radi poštne. Podružnice naj toraj na seji o tem razmotrivajo ter mi potem poročajo, koliko članic se je pri-glasilo za Glasilo.

Narodni pozdrav!

Julia Gottlieb, gl. tajnica.

kakor ne moremo biti pri dveh družtvih; so pa tudi take, ki niso zadovoljne, da bi plačevale več. Radi tega smo začele od kraja z novim društvom. To novo društvo je — SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA, — h kateri mora pristopiti vsaka ameriška Slovenka.

Naše glasilo vse ženske rade prebirajo. Ženski kotiček jim zelo dopade. Zatoraj le prav pridno pišite v njega, da bo še bolj zanimiv.

Pri naših sejah se imamo tudi prav lušno, tako da se vedno z veseljem srcom razidemo po seji vsaka na svoj dom — že naprej se veseleč prihodnjega sestanka.

Vsem članicam Zveze vesele velikonočne praznike!
Jennie Okolish.

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 2 S.Z.Z.

Chicago, Ill.

Vsem članicam naše podružnice se uljudno naznanja, da se je na splošno željo naša redna seja prestavila na tretji četrtek v mesecu. Naša prihodnja seja se torej vrši v četrtek, 21. aprila, v navadnem prostoru ob pol 8. uri zvečer.

Prihodnji teden torej ne bo seje.

Odbor.

KUHINJA

Krompirjevi cmoki s svinjino. Skuhaj 7 srednjih krompirjev in pretlači vroče skozi sito: vmešaj 2 unči presnega masla, primešaj dvojce jajc, pretlačen krompir, tri unče zrezane svinjine, pest drobtin in malo moke; naredi cmoke, skuha jih v slani vodi ter daj v juho.

Krompirjevi cmoki z žemljami. Deni v kozice 2 žlici presnega masla ali kake druge dobre masti; ko se speni, prideni 2 obrinani, na kocke zrezani žemlji, ali pet unč kruha, premočeni z 1 jajcem. Ko si jih malo prepražila, pomoči jih s štirimi žlicami sladke smetane ali mleka ter jih pusti stati nekaj minut. Prideni pet skuhanih in pretlačenih krompirjev, malo zelenega peteršilja, soli, za nožev vrh muškatovega oreščka, dve jajci in šest žlic moke; vse to rahlo zmešaj, naredi majhne cmoke in jih zakuha v juho. Ali pa naredi večje ter jih daj potem poleg kake obare ali golaža.

PECIVO.

Piskotni zavitek fini. Naredi iz 6 beljakov trd sneg. Gotove-mu prideni med točenjem zaporedoma 10 rumenjakov, potem še pet unč sladkorja in malo limonove lupine, nazadnje zamešaj še rahlo tri unče moke. Zdad namaži testo za pol mazinca na debelo na pomazano pločevino in ga bledorume-no speci. Pečeno ploščo na pločevini urno obrni in namaži zgoraj z marelično ali kako drugo fino marmelado; potem postavi ploščo za malo časa v pečico, da postane zopet mehka. Nato jo urno kolikor mogoče tesno zavij, kakor se zvija-

jo štrkelni, v podolgasto klobaso. Hrani jo na suhem prostoru; kadar jo rabiš, jo zreži v na pol prsta debele kolesčke.

Piskotni zavitek. Mešaj devet rumenjakov, da prav dobro narastejo. Polagoma prideni 6 unč sladkorja in malo limonove lupine. Potem naredi trd sneg iz sedem beljakov ter ga rahlo primešaj s petimi unčami moke. Namaži testo na pomazano ter z moko potreseno pločevino za pol prsta na debelo in ga speci. Naprej delaj z njim kakor s prejšnjim.

SLOVENSKI GROBOVI.

MRS. JOHN GOLOBICH.

Sprejeli smo ravnokar poročilo, da je v Pittsburghu, Pa., te dni preminula v najlepši starosti življenja Mrs. John Golobich, soproga našega tamkajšnega lokalnega zastopnika. Umrli je baje na porodu. Zapuščala več zalujočih sinov in hčer in zalujočega soproga, u-glednega pittsburskega rojaka, Mr. Johna Golobitcha.

Mrs. John Golobitch je bila pravi tip tihe vzorne slovenske matere. Vse svoje moči je posvetila vzgoji svojih otrok. Ena izmed njenih hčerk je v samostanu že preoblečena sestra reda Notre Dame. En sin študira za duhovski poklic. Ostali se bavijo z drugimi poklici, ali že samo to, da je iz njene družine prišla redovnica in sin, ki čuti v sebi poklic za službo v vinarstvu Gospodovem, je dokaz, kaj je bila pokojna Mrs. Golobich.

Po natančnejše podatke, kje se je pokojna narodila in drugo, smo pisali in ko prejmemo, si štejemo v dolžnost sprego-

vori" še par besedi o tej blagi ženi. Za zdaj izrekamo žalujočemu soprogu, sinovom in hčeram naše prisrčno sožalje. Pokojni pa naj sveti večna luč in naj počiva v miru!

MRS. URŠULA KUČIČ.

Zadnji četrtek, dne 31. marca, smo prejeli telefonično sporočilo iz So. Chicage, da je v sredo večer nagloma umrla dobro poznana in občespoštovana Slovenka v So. Chicage, Mrs. Uršula Kučič.

Mrs. Kučič ni bila poznana samo v So. Chicage, temveč po vsej Ameriki med Slovenci. Udeleževala se je več konvencij naše K.S.K. Jednote in bila je dolgoletna vestna in delavna predsednica društva Marije Cistega Spočetja št. 80 KSKJ.

Nobene slavnosti, nobene prireditve bodisi društvene, farne ali druge ni bilo v So. Chicage, da bi ne bilo zraven Mrs. Kučič, da bi ne sodelovala. Ob takih prilikah bodo to blago ženo pogrešali vsepo-vod.

Mrs. Kučič je bila tudi zelo vneto za katoliški tisk. Amer. Slovincu, ki je z njo izgubil zvesto naročnico in prijateljico, je bila pokojna vedno naklonjena. Ko smo imeli kampa-njo pred tremi leti za povišanje kapitala, sta Mrs. Kučič in njen pokojni soprog Mr. John Kučič, ki je lansko leto umrl, se takoj priglasila in kupila delnico našega tiskovnega podjetja. S tem sta pokazala, da sta razumela veliko potrebo katoliškega tiska, ki deluje za napredek in koristi slovenskega ljudstva v tej novi domovini.

Z Mrs. Kučičevo zgubi south-chikaška naselbina veliko.

Zgubi tudi vsa ameriška Slovenija zavedno slovensko ženo, ki je bila vsikdar na svojem mestu, kadarkoli se je šlo za kako koristno narodno stvar.

Pogreb Mrs. Kučičeve se vrši danes dopoldne ob 10. uri, kakor je bilo na kratko že poročano včeraj.

Vsem zalujočim sinovom in hčeram pokojne izrekamo globoko sožalje. Pokojni pa naj sveti večna luč in naj spava v miru v ameriški zemlji!

NAPADALEC DEKLET OB-SOJEN NA SMRT.

London, Anglija. — James Frederick Stratton, je bil aretiran, ko je napadel v vlaku neko dekle. Po 6 minut trajajoči obravnavi, je bil napadalec obsojen na smrt na vešalah.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

SLOVENCEM V NASEL-BINI IN OKOLICI naznanjam, da izvršujem karpentarska dela. — Po-stavljam garaže, porče in druga v to spadajoča dela. Cene zmerne in delo jamčeno. Se priporočam slovenskemu občinstvu v naklonjenost!

MATH GORJANC,
1925 West 22nd Place,
Chicago, Ill.

"STORAGE SALE."
Nove hišne oprave prodajamo po zelo nizki ceni. Krasi set pohištva za štiri sobe samo \$335.00. Pridite si ogledat, predno kupite, prihranite denar. Prodajamo tudi po komad-h. Dovažamo na dom. Odprto zvečer in nedeljo.
VERSCHOORE WAREHOUSE,
4040 North Kedzie Ave.

HIŠE IN LOTE NA PRODAJ.
PRODA POSLOPJE z grocerijo in mesnico, 3 stanovanja. 958 N. Avers Ave. 40-s.t.sr

FARME NA PRODAJ
104 AKRE dobre zemlje Del Rio City, kjer je nad 20.000 prebivalcev, sadje, alifia in mlekarstvo; vse opremljeno. Visja šola oddaljena 34 milje, tekoča voda za namakanje, \$10.000 improvements, \$300 akre, pridite pogledat. Tukaj rastejo pomaranče januarja. G. Box 858, Del Rio, Texas. 19-sss

DRAGOCENA ZEMLJA na prodaj 122 akrov v La Salle County; 80 akr. obdelane, sesalka na farmi, rastejo citrus, pripravno za Truck farmo, lahki pogoji. To zemljo za-renta po \$12.50 akre. Jno B. Henderson, 807 Central Trust Bldg., San Antonio, Tex. 41-s.t.sr

320 AKR. 200 očistene, zemlja črna, 2 vrste poslopij, 7 milj do mesta, \$20.00 za akre, takoj \$500. Letno \$200. Evans-Tinney Co., Fremont, Michigan. 57-23

120 AKR. blizu Culver, Ind., na lah-ke odplči. J. A. Molter, Plymouth, Ind. 22-čdoč

NOVA HIŠA v obliki L s trgovino, 1.5 sob stanovanje 1 nadst. 1 den-tist office in sprejemna soba, 5 sob v drugem nadst., garaža za 3 ka-re, parna tpl. oil burner, za kup-cijo in stanovanje. \$29.000. Le-ne-ka! takoj. Juniper 7947. č.p.s

FARMA 133 AKR. 74 obdelane, do-bra zemlja. 3971 Humphrey St., St. Louis, Mo. 37-pdop

DELO IN SLUŽBE

"HOUSEKEEPER" pri invalidu, 5329 S. Artesian Ave. Pros. 6877. č.p.s

POHIŠTVO NA PRODAJ.

WURLITZER player piano, avto-matična, tudi "auto knitter". 4206 Monroe St. 38-pdop

POHIŠTVO NA PRODAJ. V do-brem stanju se prodaja pohištvo za štiri sobe. Katerega veselji naj si ogleda na naslovu 2300 West 23rd Street. Phone: Canal 7178.

KRITJE STREHE (ROOFING).

Če pušča streha — 3 popravila ga-rantirano delo za \$4.00, "truck & ser-vices" na vse strani v Chicagi. usta-novljeno pred 38 leti, največje toza-dnevno podjetje; delajo organizirani delavci. J. J. Dunne Roofing Co., 3411 Ogden Ave. Lawndale 044 vsi departmenti. 56-23

Zadnja prilika
za nakup
poleg stoječe
zemlje.

VELIKA
RAZPRODAJA

v nedeljo, dne 3. aprila 1927

na

51st Street in Springfield Avenue

"restricted" za stanovalske hiše in bungalow lote

\$995.

\$250. takoj
\$ 10. mesečno

Sewer in tlak je že plačan - Lepa prilika za napraviti dobiček.

Na stotine novih stanovalskih hiš in bungalow zdaj zidajo v tukajšni bližini. Je le en blok do Archer Ave., do kare in blizu treh šol — ter cerkve — En blok ali dva do raznih trgovin. — 15 minut s karo do Stock Yards in drugih tovarnih, kjer dela na sto tisoče ljudi. — Cene tukaj se rapidno dvigajo.

PRIDITE GOTOVO V NEDELJO!

Kako pridete tja: — Vzemite Archer Ave. karo do Crawford in pojte en blok južno do CINDER ROAD — ali s karo, Archer Ave. karo do Crawford in pojte en blok južno. Tam boste videli naše zastopnike z BELIMI ZNAMENJI.

OLIVER SALINGER CO.

650 First National Bank Bldg.

38 SO. DEARBORN STREET

Central 5870

2 kare
že zdaj
tukaj vozijo.

Milje
proti mestu
od City Limits.

Na prodaj imamo

VEČ JAKO PRIPRAVNIH IN UDOBNIH HIŠ, IZMED KATERIH NAVAJAMO NEKATERE:

ZIDANA HIŠA s šestimi sobami, furnace heat, velik basement. Vse moderno narejeno. Nahaja se na 21st Place. Cena \$5.850.00.

DVONADSTROPNA ZIDANA HIŠA, dva flata po 4 so-be, velik porč, toilet, plini, elektrika in tlakovana ela na 21st Place. Cena \$5750.00.

DVONADSTROPNA ZIDANA HIŠA, nova in moderna dva flata, vsak s šestimi sobami; na 21st Place, med Hoyne Ave in Leavitt St. Cena \$12.000.00.

Imamo še mnogo drugih hiš naprodaj, ali pa za zamenjavo. Pridite h nam in povejte kaj bi radi, kaj so vaše želje in mi bomo vam našli in dobili kar želite. Za podrobnosti vprašajte

FRANK KOSMACH

PRI EMIL A. BASENER.

2116 West 22nd Street CHICAGO, ILL.
Phone: Canal 2138.

V ali IZ JUGOSLAVIJE

potujte po najkrajši in najhitrerji črti

preko Bremena.

Uživajte udobnosti slovenskih novih parnikov črte

North German LLOYD.

Lepo in udobne kabine III. razr. Za popolne informacije vprašajte lokalnega zastopnika družbe

NORTH GERMAN LLOYD

100 No. La Salle Street, CHICAGO, ILL.

ROZA SVETA

Spisal A. R. Haggard.

Egbert je bil Anglež, ki pa je preživel več nego trideset let na Jutrovem; solnce mu je jako ožgalo nagubani obraz, da je bil v primeri z modrimi očmi in snežnobelo brado in lasmi videti še bolj temen. Pri vstopu v šotor sta ga našla v molitvi pred majhno sliko Device Marije in čakala s povešenimi glavami, dokler ni končal. Nato je vstal, jih pozdravil z blagoslovom ter vprašal, kaj želita.

"Tvojega sveta, sveti oče," odgovori Wulf. "Godvin, razloži mu svojo namero."

Ko se je Godvin pripravljal, da je bil vhod v šotor zastrt in se nikdo ni potikal v bližini, mu je pripovedoval svoje sanje.

Stari škof je potrpežljivo poslušal; ni bil videti začuden vzpričo čudne zgodbe, kajti tiste čase so ljudje pogosto videvali ali mislili, da so videli take prikazni.

Ko je dokončal, ga vpraša Godvin, kot je vprašal Wulfa: "Kaj misliš o tem, sveti oče? Ali so to sanje, ali kako poročilo? In če je poročilo, odkod prihaja?"

"Godvin D'Arcy," mu odgovori, "v svojih mladih letih sem poznal tvojega očeta. Jaz sem bil tisti, ki sem ga izpovedal, ko je umiral in plemenitejša duša se ni odšla iz zemlje v nebesa. Po tvojem odhodu iz Damaska, kjer si bil Saladinov gost, sva bivala v Jeruzalemu pod isto streho in skupaj sva potovala: ves ta čas pa sem te imel priliko izpoznavati tudi kot vrednega sina tvojega očeta. In kaj lahko je mogoče, da je bilo dano človeku kakor si ti, da je videl v prihodnost, da bi bili po tebi posvarjeni tisti, ki vladajo, in da bi bilo krščanstvo rešeno velike tuge in sramote. Pojdiva h kralju, da mu razodeneva celo zgodbo, saj je še vedno pri posvetovanju."

In odjezdili so skupaj proti kraljevemu šotoru. Škof je kmalu dobil dovoljenje, da vstopi, brata pa sta ostala zunaj. Kmalu nato se je zopet vrnil ter jima namignil iti z njim; ko so stopali mimo stražnikov, so jim ti zašepetali:

"Čudno posvetovanje, gospodje, in usodepolno!"

Bilo je skoraj okrog polnoči, a v velikem paviljonu je bilo še vedno vse polno baronov in glavnih poveljnikov, ki so sedeli v skupinah ali okoli ozke mize iz desk, položenih na nekako stojalo. Na koncu te mize je sedel v sijajnem oklepju kralj Gvidon Lusinjanski, človek bolehavega obraza. Na njegovi desnici je bil sivolasti grof Raymond tripolitanski na levi pa črnobradi mojster templarskih viteзов v belem plašču z rdečim križem na prsih. Posvetovanje je bilo burno, to se jim je poznalo na obrazih; prav tedaj pa je vladala tišina, kakor da bi bili posvetovalci že utrjeni. Kralj je slonel na svojem stolu ter segel tuptam z roko preko čela. Ozrl se je, ko pa je opazil škofa, je rekel nejevoljno:

"Kaj pa je? O, se že spominjam, neka bajka od teh dveh vitkih viteзов. No, pripelji jih semkaj, da sporočita, kar vesta, kajti nimamo časa, da bi ga trtili."

Tedaj so vsi trije stopili naprej in Godvin je na škofov poziv povedal, kar je v duhu gledal. Izpočetka so se nekateri baroni posmejovali, ko pa so videli goreči Godvinov

obraz, jih je smeh minul, kajti nič čudnega se jim ni zdelo, če bi tak človek imel prikazni. In ko je prišel do skalovite gore in mrtvecev, ki so jo pokrivali, so prebledeli od strahu, najbolj bled izmed vseh pa je bil kralj Gvidon Lusinjanski.

"Ali je vse to resnica, gospod Godvin?" vpraša škof.

"Gola resnica je, gospod kralj", odgovori Godvin.

"Njegova beseda ne zadostuje", je segel templarski mojster v besedo. "Priseže naj pri svetem križu; če laže, bo vedel, da je potem izgubljen na veke." In zbor je zamrmral: "Tako je, priseže naj."

Poleg paviljona je bil majhen šotor, prosto opravljen kot kapelica in v njegovem ozadju neka visoka, zakrita stvar. Akrski škof Rufin, ki je nosil oklep kot vitezi, je stopil tja in odgrnil kopreno; in prikazal se je zlomljen, očrnel križ, obdan z dragulji, ki se je vzdigoval visoko kakor človek iznad tal.

Godvin in vsi navzoči so padli na kolena pred njim; ta svetinja, ki jo je našla sv. Helena pred dobrimi sedmimi stoletji, je namreč veljala kot najbolj dragocena svetinja čelga krščanstva, saj je bila les, ki je na njem Izveličar trpel in umrl. Milijoni so ga molili, tisoči in tisoči umrli zanj, in zdaj, ko je napočila ura tega velikega boja med Kristusom in krivim prerokom, so ga prinesli iz skrinje, kjer so ga hranili, da bi bila vojska, ki ga je spremljala, nepremagljiva v boju. Vojaki, ki se bojujejo ob križu, ne morejo biti premagani, so dejali, kajti bojujejo se za sveto stvar.

Z začudenjem, strahom in čiščenjem sta Godvin in Wulf strmela v svetinjo. Tam so bili znaki žrebčev, tamkaj mesto, kjer so pribili Pilatov napis nad sveto glavo — do zdaleka se jima je skoraj, kakor da vidita samo sveto truplo Gospodovo.

"Sedaj pa," se je oglasil mojster templarskih viteзов, "naj sir Godvin D'Arcy priseže pri tem svetem lesu, da je resnica, kar je govoril."

Godvin je vstal, stopil h križu, položil roko na les ter rekel:

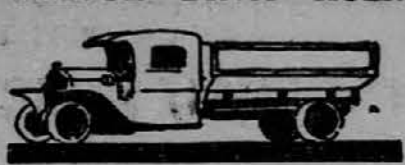
"Pri tem svetem križu prisegam, da sem ne več nego pred dobro uro tega videl prikazen, ki sem jo povedal kraljevemu veličanstvu in vsem ostalim, da verujem, da mi je bila ta prikazen poslana kot odgovor na moje molitve, v kateri sem prosil, da bi Bog obvaroval našo vojsko in sveto mesto pred saracensko močjo, in da je to prava predpoda vsega, kar se zgodi, če mi napademo sultana. Več ne morem reči. Prisegam pa v zavesti, da me čaka večno pogubljenje, če lažem."

Škof je potegnil zaveso preko križa in molče so zborovalci zopet zasedli svoje prostore okoli mize. Kralj je bil bled kot zid in preplašen in neka pobitost je obšla vse.

"Kakor vse kaže", je rekel, "nam je nebo poslalo sela. Ali se smemo ustavljati njegovemu poročilu?"

Veliki templar je vzdignil svoj neprijazni, srditi obraz.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevajanje pohištva ob času selitve.

Pokličite
Telefon: Roosevelt 8221.

LOUIS STRITAR
2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

NAZNANILO.

Joseph Falcher Jr. in Louis Gornik, lastnika trgovine

AMERICAN CLOTHING CO.

Ely, Minn.,

naznanjava slovenskemu občinstvu v Ely, da sva začela trgovino z manufakturnim blagom. V zalogi imava tudi veliko izbiro moških oblek, vsakovrstnih klobukov in čevljev. Tudi veliko zalogo ženskih oblačil in vso v to stroko spadajočo drobnarijo.

Priporočava se za obilen obisk in zagotavlja vas, da boste zadovoljni z našimi cenami in blagom.

Trgovina se nahaja na vogalu Sheridan ceste in Central Ave.

RAK UMORI 125,000 LJUDI V ZED. DRŽ. VSAKO LETO. — V Illinois je umrlo 1. 1921. 6091 ljudi, 1. 1925. pa 7376 za to boleznijo.

RAK — je bolezen, ki vsako leto več. Nekaj se more vkriliti, da se razširjanje prepreči. Ljudje morajo biti pozorni, da se vsako leto vsaj enkrat pustijo zdravniško preiskati. Na tisoče je takih, katerih se bolezen že pričenja, če bi takoj šli k zdravniku, bi si ohranili življenje. Simptomi bolezenski so: izguba teže, rize, in plini ter bolečine v spodnjem delu telesa. Ko pa je bolezen že razvila začne bolnik bruhati, zmanjšan, da mora takoj k zdravniku. Kronično zaprtje je večinski podloga raku. Če se pojavi kri pri črevesju pri človeku nad 45 let starosti, prihaja navadno od raka.

Raki pri ženskah je velikih slučajih na maternici. Bolečine v spod. delu telesa in bel p., v katerem slučaju sebi veliko škodujejo ženske, ako se ne pustijo preiskati. Ako se pa pojavi rak na ustnih, ustih ali jeziku, se ne sme čakati in bolezen za nemarjati. Rak na prsih se navadno pojavi pri ženskah nad 50 let, pa tudi včasih pri 30. in 40. letih.

Jamajmo, da vas ozdravimo. So zdravila zato, kakor tudi za jetiko. — AKO SE ZACNE ZDRAVITI TAKOJ IN PRAVILNO. — Ne odlašajte sebi v škodo.

DR. C. C. SINGLEY — zdravnik, 43 letno izkušnjo.

20 W. Jackson Bldg., blizu State, Chicago, Ill.

Soba 1016, elevator do 10. nadst. — Ure: 10. a. m. do 1 p. m. in 5 p. m. do 7:30 p. m. — Nedeljah: 10 a. m. do 1 p. m.

SLOVENSKA PRALNICA

Prinesite perilo k podjetju, kjer je dobra postrežba in delo prvotno. Mi napravimo vaše perilo belo ko sneg. Ne vporabljamo škodljivih kemikalij, najsi bomo perilo še tako tanko in delikato, prav nič se ne pokvari. Le ena poskušnja in prepričali se boste, da je naše delo brez konkurence. Vozniki pridejo na dom po perilo, pokličite

Canal 7172 ali 7173

Naše geslo je: "Dobra in solidna postrežba." Za delo jamčimo!

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

1727 West 21st Street, Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Ena minuta

je potrebna, da se odločite za štedenje.

Ta odlog vam ne bo le odvzel skrbi za starost, nego vas bo tudi privedel do tistega cilja, do katerega želite priti.

Storite, kar dela milijon naprednih in marljivih ljudi.

HRANITE!

HRANITE!

HRANITE!

in vložite pri

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

SIGURNA BANKA ZA VLAGANJE VAŠIH PRIHRANKOV.

IMETJE \$19,000,000.00

IMETJE \$19,000,000.00

IMETJE \$19,000,000.00

IMETJE \$19,000,000.00

IMETJE \$19,000,000.00

IMETJE \$19,000,000.00

IMETJE \$19,000,000.00

POMLAD, DOBA ČIŠČENJA.

Gotovo ste zelo ponosni na svoj očiščen avtomobil, če se po daljši vožnji prve dni pomladi še vedno blišči v solncem svitu. Kaj pa z vašim železom? Ali niste pozabili, da potrebuje tudi isti v pomladnem času temeljito čiščenje? Trinerjevo grenko vino je pravi preparat, ki želedec docela izčisti in ga drži v redu. To

zdravilo odpravlja toksine iz telesa, ki povzročajo kal vseh raznovrstnih boleznih. To vino vam bo pregnalo vso otožnost, da se boste lahko veselili krasne dobe spomladi. "Century, W. Va., Trinerjevo grenko vino je izborno in zanesljivo zdravilo zoper slab okus. Mrs. Louis Bartol." Naprodaj v vseh lekarnah in pri prodajalcih zdravil. Stekleničico za poskušnjo vam pošljemo za 15 centov. Joseph Triner Co., 1333 South Ashland Ave., Chicago, Ill. Če ste prehlajeni, ali če imate "flu," vzemite Trinerjeve tablete zoper prehlad, po pošti 35 centov; če kašljate, rabite Trinerjev olajševalec kašlja (Triner's Cough Sedative, po pošti 35 in 60 centov. — Adv.

KVALITETA — TOČNOST — POŠTENJE

A. F. WARHANIK

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografskih potrebščin.

2158 W. 22nd Str., vogal Leavitt ceste CHICAGO, ILL.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

PISANO POLJE

Dr. P. A. Tominec:

ČLOVEK MORA VSE BRATI.

"Dandanes mora človek vse brati." Tako se je opravičeval sin svoji dobri, pošteni materi, ko ga je svarila zaradi slabih časopisov, o katerih je vedela, da jih cerkev zabranjuje brati.

Ta izgovor ni izmišljen, ampak se dan za dnem ponavlja na različne načine, ki pa vedno izzvenevajo v besede, kako nesmiselno je, da cerkev take reči prepoveduje. Ali cerkev res ravna nesposabno?

Čemu cerkvena prepoved?

Kristus je prišel na svet, da "priča resnico" (Jan 18, 37). To poslanstvo je izročil tudi svoji cerkvi, ko je rekel apostolom: "Pojdite in učite vse narode, — učite jih spolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal" (Mt 28, 19—20). "Kdor veruje, bo zveličan, kdor pa ne veruje, bo pogubljen" (Mark 16, 16). Cerkev je torej poslana človeštvu kot učiteljica vere in nřavnosti. Uči nas resnice s tem, da nam razodeva, katere verske resnice moramo verovati; uči nas nřavnosti, ko nam kaže pot, po kateri nam je hoditi. To svoje dvojno nalogo izvršuje cerkev s tem, da nam oznanjuje resnico in nas svari pred zmoto. Ker se pa zmota ne širi samo po govorjenju, ampak dandanes še prav posebno po tisku, zato je naravno, da mora cerkev vernike svariti pred spisi in knjigami, ki so veri sovražni, in mora zabranjevati njih prebirati. Ako bi tega ne storila, bi prenehala biti pokorna Jezusu, prenehala bi biti katoliška cerkev. To je verska podlaga prepovedi veri sovražnih knjig in časopisov. Iz te pa jasno sledi, da nima cerkev samo pravice, ampak ima tudi dolžnost, to pravico izvrševati. Kaj bi pomagalo cerkvi, pričati in oznanjevati resnico, če ne bi imela tudi pravice, obsojati zmote, laži in obrekovanja ter prepovedati svojim vernikom vse tisto, s čimer se širi zmota, laž in obrekovanja? Nasprotniki pa širijo zmote največ po protiverskih knjigah in časopisih, zato ima cerkev pravico in dolžnost, tak tisk zabranjevati, obsojati.

Seveda ko bi vsi tako delali, kakor so storili Efežani, ko jim je apostol Pavel prinesel blagovest resnice, bi ne bilo treba cerkvi nobene prepovedi. Efežani namreč, ko "so bili vraže uganjali, so znesli bukve in so jih sežgali v pričo vseh; in ko so bili preudarni njih ceno, so našli, da so petdeset tisoč denarjev veljale" (Dela ap. 19, 19). Toda vedno ni bilo tako. Kmalu so vstali krivoverci, ki so se dvignili zoper Kristusa in njegovo cerkev. Na nicejskem (1. 325) in efeškem (1. 431) cerkvenem zboru so bile prepovedane knjige krivovercev Arija in Nestorija. Dvajset let pozneje (1. 451) na kalcedonskem cerkvenem zboru pa knjiga krivoverca Evtiha. Tako je nadaljevala katoliška cerkev zabranjevanje pogubnih in slabih knjig do iznajdbe tiska. Ker so se pa po tedanji navadi take prepovedane knjige sežigale, zato seznam prepovedanih knjig ni bil potreben. Ko pa je okoli 1. 1450 bila iznajdena tiskarska obrt, po kateri je bilo mogoče v kratkem času razširiti nešteto slabih knjig — kar je bilo prej radi težavnega prepisovanja izključeno —, je morala cerkev poseči po drugih sredstvih. Najprej so poskušali papeži zaježiti pogubno razširjanje slabega tiska z raznimi prepovedmi. Tako je 1. 1479 papež

Sikst IV. kolinski univerzi dal polnomoč, naj nastopi proti tiskarjem, kupovavcem in bravcem veri nasprotnih spisov. — Leta 1487 je papež Inocencij VIII. izdal bulo, v kateri je pod kaznijo izobčenja naročil vsem tiskarjem, naj vse rokopise pred tiskanjem izroče cerkvenim poglavarjem v pregled. Papež Leon X. je 1. 1515 to zapoved obnovil. Toda, ker so radi cerkvenega prevrata (protestantizma) v prvi polovici šestnajstega stoletja papeževi odloki ostali brezuspešni, je izdal papež Pavel IV. 1. 1559 prvi skrbno pripravljen seznam obsojenih knjig.

Končno je to stvar uredil tridentinski cerkveni zbor 1. 1562. Določil je o prepovedanih knjigah splošna pravila, katere je papež Pij IV. odobril. Leta 1564 so izšla obnem z novim seznamom prepovedanih knjig. Leta 1571 je papež Pij V. ustanovil posebno rimsko kongregacijo, ki naj bi skrbela za ta seznam. Kakor vsaka človeška ustanova, je tudi seznam prepovedanih knjig tekom stoletij v nekaterih točkah postal pomanjkljiv, zato je papež Leon XIII. 1. 1896 izdal novo tozadevno določitev, ki je bila bistveno povzeta tudi v novi cerkveni zakonik.

Že same po sebi, ne da bi bil zato potreben poseben odlok, so prepovedane knjige in slike, ki nasprotujejo katoliški veri ali nřavnosti, pa tudi od nekatoličanov prirejane izdaje svetega pisma, istotako knjige, ki pripovedujejo o novih prikaznih, prerokbah in čudežih; knjige, ki napadajo verske resnice in namenoma blatijo duhovniški in redovski stan. Prepovedane so dalje knjige, ki uče ali priporočajo vražarstvo, coprnije, klicanje duhov itd., ali ki zagovarjajo dvoboj, samomor in ločitev zakonov ali pa ki namenoma govorijo o poltenosti, nenřavnosti itd.

Prepovedane izdaje svetega pisma pa smejo oni, ki se bavijo s svetopisemskimi studiji, mi, rabiti, ako ni v njih napadov na verske resnice. Škofje smejo v nujnih slučajih svojim vernikom dati potrebno dovoljenje glede uporabe prepovedanih knjig, splošno dovoljenje pa daje sveta stolica. Tudi tisti, ki ima dovoljenje, je zavezan, čitanje in rabo knjige opustiti, ako je s tem zvezan neposredna nevarnost za njegov dušni blagor. Kazni izobčenja pa zapade, kdor bi izdal odpadniške, krivoverške ali razkolniške knjige ali bi take ali izrečno prepovedane knjige zagovarjal ali pa jih vedoma brez dovoljenja hranil in čital. Seveda pa zadene izobčenje samo tiste, ki vedo za to prepoved in kazni; kdor ne ve za zapoved ali za kazni, si kazni ne nakoplje.

Zidarska in cementna dela, kakor temelje, dimnike, stopnice, cementna tla, popravila hiš, delam garaže. — Delo garantirano, cene nizke.

JOE PRAZAN

2637 W. 21st Str., Chicago, Ill. Phone: Rockwell 4918 po-6. zvečer. Pokličite, pridem k vam v svrhu dogovora. DELO IZVRŠIM TAKOJ.

PRODA SE

lepa dvonadstropna hiša v bližini slovenske cerkve. 4-5 sob, vse v dobrem stanju. — Plin, elektrika in druge udobnosti. Kdor želi kupiti, ne potrebuje več gotovine kot \$600. Drugo je vse na vknjižbo, ali na obresti. — Kdor se zanima, naj se zglaši pri: Martin Laurich, 1900 West 22d Place, Chicago, Ill. č.p.s

Našim trgovcem

K. Jednota, v svojo popolno zadovoljnost.

Kadar potujete, vzemite na pot naše potniške čeke, katere izmenjate lahko povsod kakor navadni papirnati denar. Vendar so bolj varni kot denar, ker je vsak ček registrovan z Vašim podpisom, ako bi ga slučajno izgubili.

Naš kapital in rezervni sklad v vsoti več kot \$740,000, je znak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO & CLINTON STS., JOLIET, ILL.

Wm. Redmond, predsednik Chas. G. Pierce, kasir

Joseph Dunda, pomožni kasir

Joseph Dunda, pomožni kasir

Joseph Dunda, pomožni kasir

Joseph Dunda, pomožni kasir

Joseph Dunda, pomožni kasir

Joseph Dunda, pomožni kasir